

DINAMICA APARIŢIEI ŞI PERSISTENŢEI ELIMINĂRII DE MICOBACTERII TUBERCULOASE LA BOLNAVII UNUI TERITORIU DISPENSARIAL, ÎNTRE ANII 1960—1974

dr. Z. Barbu, Maria Alexa, A. Bazsa

Prezentăm în această lucrare rezultatele unei investigaţii de prevalenţă reconstruită efectuată pe teritoriul Dispensarului antituberculos din Tirgu-Mureş între 1960—1974. Conform datelor sintetizate în tabelul nr. 1 prevalenţa eliminării de bacili Koch se află într-o continuă scădere de la 236,6 în 1960 la 68,8 în 1974.

Tabelul nr. 1

Felul indicelui	În anul 1960	În anul 1965	În anul 1971	În anul 1974
Prevalenţa elim. de bacili ‰/0000	236,6	133,3	103,6	68,8
Prevalenţa elim. de bacili rezistenţi ‰/0000	166,2	80,9	22,4	12,1
Frecvenţa elim. de bacili rezistenţi ‰	80	65	24,7	19,1

Paralel cu această scădere se reduce şi prevalenţa eliminării de bacili rezistenţi de la 166,2 în 1960 la 12,1 în 1974. Această scădere este însă mult mai marcată pentru că frecvenţa eliminării de bacili rezistenţi care cuprinde 80 % a prevalenţei în 1960 nu mai însumează în 1974 decât 19,1 %.

Modificările survenite în incidenţa eliminării de bacili de către bolnavii noi luaţi în evidenţă, precum şi incidenţa şi frecvenţa rezistenţei iniţiale din rîndurile acestora sînt reprezentate în tabelul nr. 2.

Tabelul nr. 2

Felul indicelui	În anul 1960	În anul 1965	În anul 1971	În anul 1974
Incidenţa noilor eliminatori de bacili ‰/0000	62,0	26,6	29,2	30,0
Incidenţa noilor eliminatori de bacili cu rezistenţă primară ‰/0000	3,9	1,1	1,2	1,9
Frecvenţa eliminării de bacili rezistenţi din cadrul incidenţei ‰	6,3	4,3	4,2	6,5

Rezultă din acest tabel că incidența noilor eliminatori de bacili a scăzut la jumătate între 1960 și 1965, în schimb nici incidența noilor eliminatori de bacili rezistenți raportată la populație și nici frecvența lor raportată la totalul de eliminatori n-au diminuat în mod corespunzător.

O altă componentă a prevalenței anuale este dată de persoanele cu recidivă bacteriologică. Incidența recidivei bacteriologice s-a menținut la un nivel constant în primii zece ani ai perioadei cercetate, înjumătățindu-se abia în ultimii 5 ani. Același lucru putem spune și despre incidența cazurilor cu recidivă rezistentă. Frecvența rezistenței este însă nemodificată de 15 ani, comportînd în general 23 % din cazuri.

O altă grupă de eliminatori ce intră în componența prevalenței este constituită de eliminatorii persistenți ai primului și ai celui de al doilea an al terapiei. În această privință nu dispunem de date decît pentru anul 1974, așa cum reiese din tabelul nr. 3.

Tabelul nr. 3

Felul indicelui	În anul 1974
Prevalența persistenței elim. de bacili după 18 luni de tratament 0/0000	4,9
din care eliminatori de bacili rezist. 0/0000	1,7
Frecvența rezistenței (%)	36,0

Prevalența persistenței de bacili comporta în acel an 4,9 cazuri la 100 de mii de locuitori, din care eliminatorii de bacili rezistenți reprezentau 1,7 la 100 de mii de locuitori. Proporția redusă de participare a persistenților din primii 2 ani la constituirea prevalenței este evidentă și rezultă din eficiența noilor măsuri terapeutice.

În schimb, proporția de rezistenți dintre persistenți e mai mare fiind de 36 %. Structura persistenței rezistente îmbracă un caracter de multiplicitate, majoritatea bolnavilor fiind birezistenți cu frecvente cazuri de trirezistență.

Ultima componentă a prevalenței este cea a eliminativilor cronici reprezentată în tabelul nr. 4.

Tabelul nr. 4

Felul indicelui	În anul 1971	În anul 1974
Prevalența persistenței micobacteriene la eliminatorii cronici 0/0000	33,3	32,9
din care rezistenți 0/0000	18,5	15,2
Frecvența rezistenței 0/0	55,5	46,2

Prevalența lor a scăzut abia după 1970 la 33,3 nivel pe care l-a păstrat și în prezent. Prevalența eliminatorilor cronici de bacili rezistenți a urmat aceeași curbă scăzând în 1971 la 18,5. Frecvența rezistenței între cronici nu s-a modificat decât prea puțin în cursul ultimilor ani, cuprinzând cam jumătate din cazuri.

Proporția cronicilor din rîndurile prevalenței a scăzut de la două treimi în 1965 la jumătate în 1974.

Pentru a ne putea da seama de semnificația prognostică a persistenței micobacteriene, respectiv a dezvoltării de rezistență în condițiile tratamentului cu RMP și ETB, am urmărit timp de 4 ani soarta bolnavilor ce au intrat în 1971 în componența prevalenței anuale. Se poate constata conform tabelului nr. 5 că indiferent de sensibilitatea sau rezistența avută în 1971, proporția de negativare este de 78, respectiv 80% în anul 1974, noua prevalență din acest an fiind dată mai ales de bolnavii noi.

Tabelul nr. 5

	Total cazuri	Transformate pînă în 1974			Neefectuat	Negativare	Decedați		Mutați	Pierduți		
		Sens.	Rezistență				tbc	alte				
			Mono	Bi							Poli	
Sens.	125	3	5	4	2	1	87	15	5	3	0	
Rezistență	Mono	22		2	1			18				1
	Bi	12				1		10				
	Poli	7						4	3			
Neefectuat	23					1	20	1	1			
Total general	189	3	7	5	3	3	139	19	6	3	1	

Concluzii

Din toate cele expuse pînă-n prezent rezultă că:

1. Prevalența eliminatorilor de bacili s-a înjumătățit de 2 ori în cursul ultimilor 15 ani. Prevalența eliminatorilor de bacili rezistenți a scăzut într-un mod mai accentuat datorită faptului că frecvența eliminatorilor rezistenți a diminuat de 4 ori în aceeași perioadă.

2. Diminuarea prevalenței ține-n parte de scăderea incidenței anuale la aproape jumătate în 1974 față de valoarea din 1960.

3. Incidența rezistenței inițiale nu s-a modificat în mod simțitor.

4. Se constată o scădere importantă a incidenței anuale a cazurilor de recidivă cu o diminuare și mai importantă a prevalenței cronicilor.

5. Cea mai plauzibilă cauză a scăderii prevalenței trebuie căutată în curabilitatea sporită a eliminatorilor de bacili în urma introducerii în terapie a rifampicinei și a etambutolului.

6. Se poate întrezări în aceste condiții o importantă diminuare a contingentelor infectate în rîndurile tineretului ce va duce în viitorul îndepărtat la o remarcabilă scădere a endemiei tuberculoase.

Sosit la redacție: 15 iulie 1975.